

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. IX. de Conjugio serv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

Pro testio casu requiritur, ut promissio sit acceptata, & uterque sciat alterum esse conjugatum; si enim vel alteruter ignoret, non irritatur, si quod postea in eatur conjugate mortuo, excusatque ignorantia quævis etiam facti. Sufficit autem si adulter dubitet, utrum tempore adulterii & promissionis de matrimonio cum adultero vixerit alter conjugax, quia præsumitur vixisse, nisi mors probetur.

Contrahens matrimonium cum muliere, quam polluit adulterio aut secundis nuptiis copulavit, adducta machinatione in necem viri, aut occiso conjugate animo contrahendi matrimonium cum illa, nulliter contrahit, Gonz. ad cap. si quis & l. t.

Ad num. 2. adde. Si adulteri alio sine, quam matrimonii conjugem trucident, v. g. ne prodantur, non est impedimentum. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 10. num. 2.

Ad num. 3. adde. Laym. ibid. n. 4. ait. Si fides data sub alio, & adulterium commissum sub alio matrimonio, non est impedimentum.

Item quod dicitur de promissione, ait: debet ea esse pura, vel ante mortem conjugis purificata, quia verba in penalibus strictè accipienda. Item n. 7. quod promissiones factæ vivo conjugate, quod contrahent eo mortuo, sint irritæ ipso iure, quia repugnant bonis moribus. arg. cap. 2. de concess. præb.

AD TITUL. VIII.

De Conjugio Leprosorum.

Ad num. 2. adde. Si conjugale prolo immineat incontinentiæ periculū,

nisi conjugio utatur, volunt quidam, quod conjux ex lege charitatis obligetur cum periculo debitum reddere, sed verior sententia est contraria eum non obligari, cum nemo obligetur ad alterius peccatum vitandum proprii corporis periculo se exponere, cum is simpliciter in necessitate positus non sit, & alia concupiscentiæ remedia adhibere possit. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 3. cap. 1. num. 5.

AD TIT. IX.

De Conjugio servorum.

Contra hoc, quod error personæ vitiet matrimonium. Dices: In administratione Sacramenti Baptismi, Confirmationis &c. Si minister putet esse personam aliam, Sacramentum tenet; ergo etiam in matrimonio. Negatur consequent. Quia, virtualis intentio ministrantis illa Sacramenta esse debet baptizandi præsentem ac capacem, qui cunque sit. Secus se habet in matrimonio. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 2. n. 1. Nisi & contrahens eam habere vellet, qualiscunque sit. Sannius.

Inter Jacobum & Liam ab initio non fuit verum matrimonium, donec Jacob. de novo positivè consensit in Liam. Can. un. 29. q. 1.

Busenb. lib. 6. tract. 6. c. 3. dub. 2. hic notat non esse propriè servos, qui sunt coloni originarii, vulgò *Leibeigene*.

Matrimonium inter servos legitimè contrahitur etiam in vitis Dominis; sed si ingenuus per errorem ancillam ducat, vel è contra, conjugum nullum est.

est Gonzal. ad cap. ad nostram, h. t. Fagnanus.

Ad num. 10. in fine. Quæres, quare sit matrimonium nullum, si inductus quis fuerit maritus, & non ob dolum, seu si inductus quis fuerit dolo? Ratio dubitandi, quia & dolum & metum habent admixtum involuntarium. Laym. *ad princ. h. t. cit. loco num. 2.* de rationem, quia utrum vis iniusta gravis interuenit, plerumque coram Ecclesia demonstrari potest. At dolum plerumque occultus est, quare ne multa matrimoniis dubium haberent valorem, expediebat ea jure Ecclesiastico non infirmari, quando jure naturali spectato vim sustinendi obtinent.

Dicta de servis h. t. locum habere non posse in originariis asserit idem d. l. n. 5. per cap. 2. extr. de Judais. & tit. de agris. & censu. Cod. lib. 11.

AD TIT. XI.

De Cognatione Spirituali.

Ad num. 5. in fine adde. Laym. lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 2. Si infidelis baptizet, non contrahit hanc cognationem, & e contra si infidelis baptizet infan-tem hominis infidelis, etiam non contrahit cum parentibus, quia uterque terminus capax esse debet. Si vero parentes postea baptizentur, tum ex illo tempore contrahit cognationem baptizans. An si in casu necessitatis laicus baptizet, hæc cognatio contrahatur? Respondetur, baptizans cum baptizato ejusque parentibus hanc cognationem contrahet, non tamen ille, qui infan-

tem tenet; cum enim non spondeat pro infante sicut in baptismo solenni fieri solet, censebitur potius commoditatis, quam contrahendæ cognationis causa, eundem tenuisse.

Ad num. 9. in fine adde. Lib. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. nu. 6. Si sponsus prolem ex sponsa susceptam baptizet, solvuntur sponsalia licet nesciverit esse suæ sponsæ prolem.

Aliud est, si sit patrinus, ut error personæ non facit contrahi cognationem hanc. Ratio: quia patrinus habet determinatam intentionem spondendi pro eo homine, quem animo concepit; in baptizante vero est intentio Ecclesiæ conformis baptizare hunc capacem, quiconque sit.

Ibidem n. 7. idem tenet, si conjunx prolem suæ conjugis baptizet, vel in Sacramento baptismi aut Confirmationis tanquam patrinus suscipiat ob necessitatem, nullum impedimentum contrahi per hic citat. *Can. ad limina xxx. q. 1.*

Ad num. 12. in fine adde. Sicut non contrahitur cognatio spiritualis si quis levet, dum præmissis privato baptismo, in Ecclesia suppleantur solennia & Cere-monia, aut etiam solenniter iteretur baptismus sub conditione, si &c. ita nec contrahitur, si quis levet infan-tem in baptismo privatim administrato.

Ad num. 13. adde. Impedimentum hoc contraheretur ab eo, qui in Catechismo pro persona baptizanda Sacerdoti interroganti respondet, si verus patrinus non sit, qui in baptismo tenet, quia puer domi, v. g. ob necessitatem baptizatus fuerat, & solum Cere-

K

remo.